

med flere års mellemrum. Den nye fællesnordiske årsbibliografi skulle således afhjælpe et behov for hurtig information. Ideen, lay-out og opbygning er kopieret fra det britiske modstykke, som har kort i mange år. Stoffet deles op i almen, de gængse perioder, ældre stenalder etc., vik., middelalder, postmiddelalder og blandede perioder. For hver titel anføres fuld bibliografi, samt et kort resumé. Formålet er at lette informationsøgningen.

Der er underlige ting taget med; hvad Erik Glippings rustning, ikonografi, grevinde Danners personlige møntsamling eller motivet harejægere har med arkæologi at gøre er svært at se. Der kunne godt renses ud blandt de 513 titler. Det er et meget bredt spektrum fra pollenanalyse over tekstilteknisk terminologi til stednavneforskning der redegøres for. Nogle ting er faldet ud af stikordsregistret og de svenske og norske udgravningsrapporter burde udspecificeres i registret, selvom særskilt abstract ikke er nødvendig. Studenteropgaver hører efter min mening ikke hjemme i NAA, heller ikke når de stencileres.

Arkæologiens situation vises af det forhold at over 60 % af artiklerne er kildepublikationer, udgravningsrapporter især. Det er utvivlsomt et af de forhold der gør arkæologien svært udnyttelig for historikerne, beklageligt, men forårsaget af den nødsituation, som samfundet har placeret arkæologien i. Såvel for historikere som arkæologer fra alle perioder bør NAA blive et hyppigt benyttet søgeredskab. Jeg håber de energiske udgivere kan fortsætte som de er begyndt.

Henrik Thrane

Register över Stadshistorisk Litteratur 1945–1963 behandlad i stadshistoriska revyerna 1947–1970. Utgitt av Stadshistoriska Institutet, Stockholm, 1972. 78 s. Sv.kr. 18.

Enhver der arbejder med svensk byhistorie har stort udbytte af at konsultere 'Stadshistorisk revy' – en fast sektion i *Svenska Stadsförbundets tidskrift* (fra 1970 Kommunal tidskrift). De Stadshistoriska revy'er fås iøvrigt også som separate hefter. Desværre går det for tiden sendrægtigt med åjourføringen. – Stadshistoriska Institutet halter ca. 10 år bagefter. Lederen af instituttet Ingrid Hammerström har anset det for betimeligt, at der udarbejdedes et register over den litteratur, der har været omtalt i 'Stadshistorisk revy' 1945–63. Et lignende register dækkende perioden 1920–44 udkom i 1946. Det er et prisværdigt initiativ – blot kunne man have ønsket, at registret var udarbejdet efter langt mere overskuelige retningslinier. Man har valgt at henvise til revyerne årgangsvis, hvilket gør den store gruppe »allmänt« lidet tillokkende. Det ville have været rart med nogle undergrupper dels af emnemæssig art og dels af periodemæssig art. Det sidste savnes også stærkt i afdelingen »Enskilda städer«. – Men har man god tid – og det bør man tage sig – så er det en nyttig bibliografi. Havde vi blot en pendant til Stadshistorisk revy her i landet.

Henrik M. Jansen

E. Munksgaard: Denmark: An Archaeological Guide, Faber & Faber, London, 1970. 144 s. 35 sh.

Dette er en slags engelsk »med arkæologen Danmark rundt« med anvisninger på, hvordan man finder frem til en række af de vigtigste arkæologiske monumenter i Danmark

og til de museer, hvor fundene opbevares. Der er både opgivet hoteller og busforbindelser og vejvisning, så en turist skulle være velhjulpet forudsat at han har et nogenlunde detaljeret kort ved hånden. Desværre er der kun to kortudsnit i bogen over nogle af de tætteste højområder, men flere af slagsen havde været en fordel. Billederne er mest ældre og ikke spændende. En 8 sider lang introduktion ridser hovedtrækkene i Danmarks Oldtid op med kronologiske oversigter og er ret fyldestgørende.

Det er en bog, som man med god samvittighed kan anbefale sine udenlandske gæster. Den har endda været på udsalg herhjemme i 1975, en både billig og nyttig gave til historisk interesserede Danmarksgæster.

Henrik Thrane

Det kgl. norske Videnskabernes Selskab, Museet, rapport, arkæologisk serie udgivet af Universitetet i Trondheim, 1973 no. 1-4.

Ny serie af stencilerede foreløbige rapporter om undersøgelser i museets virkeområde (som er ?). Af de første fire hefter er kun 1 normal udgravningsrapport, de andre handler om arkæologiske forprojekter og kan have interesse for lokale bevilligende myndigheder, det er spild af papir at sende den slags rundt i hele Norden.

Ideen at publicere udgravningsrapporterne in extenso og hurtigt er ikke ny, men praktiseret i flere år af Göteborgs arkæologiske museum og af Riksantikvarieämbetet i Stockholm. Den repræsenterer et ideal – at fremlægge kildematerialet komplet. Dette ideal er svært at opfylde for arkæologien da nyt kildemateriale produceres daglig – ved hver ny udgravning – og det er nu ikke alt der er publiceringsværdigt. Med en straming af publikationspraktikken kan den ny serie nok blive nyttig.

Henrik Thrane

Rolf Fladby og Harald Winge (red.): Lokalhistoriske Samlinger. Udg. af Norsk lokalhistorisk institutt i samarbejde med Norsk Kulturråd, Oslo, 1975. Nr. 4 i NLI's skriftserie. 80 s.

Lokalhistoriske arkiver er efterhånden velkendte institutioner i Danmark. Disse samlinger rummer bl. a. lokale arkivalier (vedrørende personer, foreninger og erhvervsvirksomheder) og fotografisamlinger, og her indsamles mundtlig tradition og udarbejdes registre, for eksempel til aviser. Efterhånden er ca. 3/5 af landets kommuner dækket af arkiver, og i det sidste par år har nogle af dem fået faguddannede, heltidsansatte ledere.

I Norge er en tilsvarende bevægelse under udvikling. Norsk lokalhistorisk institutt arrangerede i 1974 et seminar med emnet »Lokalhistoriske samlinger«, og instituttet har nu udsendt mødets foredrag i en nydelig lille bog. Blandt de behandlede temaer er lokal-samlingernes formål, indhold, organisation og brug samt indsamling og registrering af privatarkiver og fotografier. Til slut gives en nyttig litteraturliste.

Danske læsere vil især finde inspiration i afsnittene om formål og arbejdsopgaver. Her sættes arkivsagen i forbindelse med begreber som kultur- og miljøværn: »Det er en ny selvbevissthet, som er underveis – politisk såvel som kulturelt. Vi som arbejder med lokalhistorie har også merket omslaget; kampen for å bevare lokalsamfunnet som et siste tilfluktssted for menneskelighet har stilt oss overfor nye oppgaver.«

Knud Prange